FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2021-08-31

TN 221-0455, FUT
2021-0577

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Trafiknämnden
Ärende 6

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2020 avseende trafiknämnden inklusive AB Storstockholms Lokaltrafik

2020 var inte ett år som andra, coronapandemin drabbade världen, Sverige och Stockholmsregionen. Det återspeglas även i revisorernas delårsrapport. Pandemin har tydliggjort brister, lärt oss nya sätt att arbeta och vi vet fortfarande inte hur den långsiktigt kommer påverka SL-trafiken. Men det är tydligare än nånsin att det finns mycket arbete att göra och revisorernas arbete är ett viktigt verktyg i arbetet.

Revisionen ger oss en översyn av hur verksamheten fungerar och hur förvaltningen och nämnden arbetar. Det görs mycket bra arbete men det finns förbättringsområden. Revisonens granskning kan och bör användas som ett verktyg för att identifiera och arbeta med dessa områden för att kollektivtrafiken i Stockholmsregionen ska förbättras.

Kollektivtrafiken stod redan innan coronapandemin inför stora utmaningar med befolkningsökningen och kraven på investeringar och utbyggd trafik denna för med sig. Om dessa inte sköts på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt riskerar kostnaderna att fortsätta växa i en takt som på sikt äventyrar regionens ekonomi och går ut över resenärerna i form av neddragen trafik eller att nya trafikinvesteringar inte finns på plats när de behövs. Nu måste dessa planer kompletteras med analyser av framtida resenärsmönster för att fortsätta vara aktuella.

Revisionen har tidigare, och fortsätter att, kritiserat trafiknämndens investeringsverksamhet. Den långsiktiga kontrollen och riskbedömningen samt prioriteringen emellan objekt får kritik igen. Detta är en synpunkt som socialdemokraterna helt delar. Ett typexempel på den dåliga kontrollen är fördyringarna av tunnelbanans utbyggnad men även Slussenprojektet som revisorerna genomfört en hel granskning om. Kopplat till detta fortsätter revisorerna kritisera behovet av att trafiknämnden har bättre kontroll över tillkommande investeringsbehov både till följd av utbyggnaden av tunnelbanan inom både Stockholms och Sverigeförhandlingarna och också ersättningsinvesteringar då anläggningen i många delar är gammal och sliten.

Något vi socialdemokrater återkommande kritiserat är behovet av tydligare redovisningar av personal- och konsultkostnaderna, med fördelning mellan drift- och investeringsredovisning för att kunna följa upp efterlevnaden av målet att minska konsultanvändning. Idag göms konsultkostnader på investeringsprojekt undan i investeringsbudgeten vilket gör det nästan omöjligt att följa upp kostnaderna. Vi socialdemokrater har länge varit kritiska mot det beroende av konsulter som finns och stöttar målet om att minska konsultanvändningen men både transparensen och takten i arbetet måste öka.

Revisionen rekommenderade nämnden redan 2018 att säkerställa att det finns förutsättningar för ett tillräckligt brandskydd i verksamheten med en samlad prioritering och löpande uppföljning. 2019 förelade Stockholms brandförsvar nämnden att skyndsamt installera avskiljande vägg- och dörrpartier, vars syfte är att förhindra och fördröja spridningen av brandgaser vid utrymning, på samtliga 51 undermarkstationer. Här har visst arbete skett men nämnden behöver fortsatt försäkra sig om en kontinuerlig och korrekt återrapportering kring samtligt pågående brandprojekt för att kunna säkerställa en samlad planering vilket fortsatt har brustit.

Att dra lärdomar av pandemin för att stå bättre rustade inför nästa kris – oavsett om det är en pandemi eller något annat är viktigt och även här kan revisionens granskning hjälpa nämnden.

Att vi socialdemokrater varit kritiska till hur beredningarna under trafiknämnden har fungerat samt motsatt oss sjötrafikutskottet överlag är välkänt. Det är bra att revisorerna granskat denna hantering. Som det har fungerat hittills har beredningarna begränsad funktion och bereder inte ärenden i egentlig mening utan berörda ärenden passerar beredningarna för sakens skull och inte för att ärendena faktiskt ska beredas, finslipas, förbättras eller ändras.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås trafiknämnden besluta

att ge förvaltningschefen i uppdrag att tillse att nämnden årligen i samband med budgetarbetet får ta del av en 10-årskalkyl för hur respektive års verksamhetsplan med investeringsplan ryms inom det ekonomiska utrymmet som antaganden om anslagsutveckling, prisjusteringar och löpnade effektiviseringar ger.

att årligen i samband med budgetarbetet översända en 10-årskalkyl till regionstyrelsen för hur respektive års verksamhetsplan med investeringsplan ryms inom det ekonomiska utrymmet som antaganden om anslagsutveckling, prisjusteringar och löpnade effektiviseringar ger.

att förvaltningen uppdras genomföra en genomlysning samt ta fram nya processer kopplade till sjötrafikutskottet, sjötrafikberedningen och beredningen för tillgänglighet och framkomlighet för att säkerställa att kommunallagens regler efterlevs samt återrapportera till nämnden.

att trafiknämnden återkommande informeras skriftligen om FUT:s investeringsprojekt med bedömning av totala utgifter, sluttid och eventuella avvikelser i utförandet i förhållande till avtal och genomförandebeslut i enlighet med revisionens rekommendationer.

att trafiknämnden återkommande får del av skriftliga redovisningar av personal- och konsultkostnaderna, med fördelning mellan drift- och investeringsredovisning för att kunna följa upp efterlevnaden av målet att minska konsultanvändning.